

num, videlicet proprii operis constitutionem, analysis vero operis ab alio constituti resolutionem. Verum satis disputatum est de methodi divisione. Res tota huc redit: Distinctio specierum non tollit unitatem generis. Unica igitur est methodus, respectu progressus illius, qui semper est a generalibus ad specialia, & in omni disciplinâ observatur, quatenus illi opponitur processus a specialibus ad generalia. Sed haec unitas non tollit distributionem methodi, quæ unica manens distinguit ratione termini a quo, itemque ratione finis & objecti, ut alia dicatur synthetica, alia analyticâ; alia universalis, alia particularis. Vide virum judicio magnum Rodolphum Goclenium in problematis Logicis, problem. I. de methodo.

Methodus synthetica & analytica quædam habent communia.

De quibus hi sunt canones:

I Methodus synthetica observat progressum a generalibus ad specialia; eundemq; observat analytica.

Methodus synthetica
habet quædam com-
munia cum
analyticâ.

Hic canon probè notandus est, ne statuamus methodum syntheticam ab analyticâ eo differre, quod altera observet progressum a generalibus, altera a specialibus. Res ita non habet. Methodus doctrinæ unica est, si species progressum ab universalibus. At duplex est, si progressus istius determinationem & specificationem, ut sic dicam, consideres. Pendet autem illa specificatio a distinctione disciplinarum in theoreticas & practicas, inter quas est permagnum discrimen, sed ita, ut nihilo tamen minus sit convenientia. Hoc sic ostendo. Methodi syntheticæ ultimus finis est cognitio seu scientia. At cognitio solida a principiis primis seu remotissimis per minus remota seu propinqua ad proxima, quibus res demonstratur, progreditur. Cum enim scire sit rem per causas cognoscere, omnino necessarium est, ut scientiarum, hoc est, disciplinarum contemplatives non ab ultimis, sed a primis principiis initium faciant. Sed methodi analyticæ ultimus finis est opus seu operatio. Necessarium igitur est, ut a notione istius operis exordiatur. Alioqui tota tractatio vana esset, & incertum, quâ de re ageretur. Sic de arte ædificandi